

European Commission against Racism and Intolerance
Commission européenne contre le racisme et l'intolérance

CRI(96)43
Version bosnienne
Bosnian version

**EVROPSKA KOMISIJA
PROTIV RASIZMA I NETOLERANCIJE**

**PREPORUKA BR. 1
ECRI U POGLEDU OPŠTE POLITIKE:**

**BORBA PROTIV RASIZMA,
KSENOFOBIJE, ANTISEMITIZMA I
NETOLERANCIJE**

Strazbur, 4 Oktobar 1996

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Posjetite naš web site: www.coe.int/ecri

Evropska komisija protiv rasizma i netolerancije:

Podsjećajući na Deklaraciju koju su usvojili šefovi država i vlada zemalja članica Vijeća Evrope tokom sastanka na vrhu u Beču, održanog 08. - 09. oktobra 1993. g.;

Podsjećajući da je Akcioni plan borbe protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije, sačinjen kao dio ove Deklaracije, pozvao Komitet ministara da uspostavi evropsku komisiju protiv rasizma i netolerancije, koja bi imala mandat, između ostalog, da formulira preporuke u pogledu opšte politike koje bi bile upućene državama članicama;

Imajući na umu prijedloge sadržane u Preporuci br.1275 o borbi protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije usvojene od strane Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope 28. juna 1995. g.;

Uvjerena da efikasno suprotstavljanje rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netoleranciji zahtijeva stalan napor i sveobuhvatan pristup, koji bi se odrazio u širokom spektru mjera koje bi dopunjavale i podupirale jedna drugu, pri tome pokrivajući sve vidove života;

Uzimajući u obzir društvenu, ekonomsku i zakonodavno-pravnu raznolikost država članica i potrebu za specifičnim mjerama na ovom polju, koje bi odražavale ovu raznolikost;

Svjesna da se rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netoleranciji ne može suprotstavljati samo zakonodavno-pravnim mjerama, ali pri tome ističući da su zakonodavno-pravne mjere bez obzira na to od suštinske važnosti i da neprovodjenje odgovarajućih postojećih zakona diskreditira akciju protiv rasizma i netolerancije općenito;

Podsjećajući da su srednjoročne i dugoročne preventivne strategije, zasnovane na obrazovnim i drugim mjerama, od ključne važnosti za suzbijanje različitih manifestacija rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije i izražavajući u ovom pogledu svoju podršku inicijativama preduzetim u okviru Vijeća Evrope, naročito na polju nastave istorije, kao i podršku Preporuci (84)18 o obuci nastavnika u obrazovnom procesu na temu razumijevanja među kulturama, naročito u kontekstu migracije i Preporuke R (85)7 o nastavi i učenju o ljudskim pravima u školama;

Svjesna aktivne uloge koju mediji mogu igrati u prilog kulturi tolerancije i međusobnog razumijevanja;

Nastojeći ovom prvom Preporukom u pogledu opšte politike, komplementarno drugim naporima na međunarodnom nivou, da pomogne državama članicama u borbi protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije na efikasan način, time što će predložiti konkretne i specifične mjere u ograničenom broju područja koja su od naročite relevantnosti za ovaj predmet;

Preporučuje sljedeće vladama država članica:

A. U ODNOSU NA ZAKONODAVSTVO, PROVOGDJENJE ZAKONA I PRAVNE LIJEKOVE

- Obezbijediti da državni zakonodavni sistem na visokom nivou, npr. kroz Ustav ili osnovno zakonodavstvo, sadrži u sebi obavezu države da jednako tretira sve osobe i da se bori protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije;
- Potpisati i ratificirati relevantne međunarodne pravne instrumente, nabrojane u Dodatku;
- Osigurati da se državno krivično, građansko i upravno zakonodavstvo izričito i specifično suprotstavljaju rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netoleranciji, između ostalog na taj način što će obezbijediti:
 - da diskriminacija u pogledu zapošljavanja i opskrbljivanja javnosti robama i uslugama bude učinjena nezakonitom;
 - da rasistički i ksenofobični činovi budu strogo kažnjavani pomoću metoda kao što su:
 - definiranje opštih krivičnih djela rasističke ili ksenofobne prirode kao specifična krivična djela;
 - omogućavajući da rasistički ili ksenofobni motivi prekršioaca budu specifično uzeti u obzir;
 - da krivična djela rasističke ili ksenofobne prirode budu po službenoj dužnosti gonjena;
 - da, u skladu sa obavezama preuzetim od strane država prema relevantnim međunarodnim instrumentima, a naročito u skladu sa članovima 10. i 11. Evropske konvencije o ljudskim pravima, usmeni, pismeni, audiovizuelni izrazi, kao i druge forme izražavanja, uključujući elektronske medije koji potiču na mržnju, diskriminaciju ili nasilje protiv rasnih, etničkih, nacionalnih ili vjerskih grupa ili protiv njihovih pripadnika na osnovu toga što pripadaju takvoj grupi, budu pravno kategorizirani kao krivično djelo, uključujući takogdje i proizvodnju, distribuciju, te čuvanje u svrhu dalje distribucije, pomenutih materijala;
- U skladu sa gorepomenutim međunarodnim obavezama, preduzeti mjere, uključujući, tamo gdje je to potrebno, i zakonske mjere, za borbu protiv rasističkih organizacija - imajući na umu činjenicu da one mogu predstavljati prijetnju ljudskim pravima manjinskih grupa - uključujući i zabranu takvih organizacija, tamo gdje se smatra da bi ta zabrana doprinijela borbi protiv rasizma;
- Obezbijediti da široka javnost bude svjesna postojanja zakona protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije;

- Obezbijediti da krivičnom gonjenju prekršaja rasističke ili ksenofobične prirode bude dat visok prioritet, te da se ovo gonjenje aktivno i dosljedno provodi;
- Obezbijediti prikupljanje i objavljivanje tačnih podataka i statistika o broju rasističkih i ksenofobnih prekršaja koji se prijavljuju policiji, broju slučajeva koji se zakonski gone, o razlozima izostanka gonjenja, te o ishodu slučajeva koji su bili zakonski gonjeni;
- Obezbijediti da žrtvama diskriminacije budu dostupni odgovarajući pravni lijekovi, bilo putem krivičnog zakonodavstva ili upravnog i građanskog zakonodavstva, tamo gdje se može obezbijediti novčana ili druga vrsta kompenzacije;
- Obezbijediti da odgovarajuća pravna pomoć bude na raspolaganju žrtvama diskriminacije kada traže pravni lijek;
- Osigurati da žrtve diskriminacije budu svjesne raspoloživosti pravnih lijekova i njihove mogućnosti korištenja;

B. U ODNOSU NA POLITIKE U NIZU OBLASTI

- Preduzeti mjere na polju obrazovanja i informacija s namjerom da se podupre borba protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije;
- Usvojiti politike kojima se na viši nivo podiže svijest javnosti o bogatstvu koje kulturna raznolikost donosi društvu;
- Preduzeti istraživanja o prirodi, uzrocima i manifestacijama rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije na lokalnom, regionalnom i državnom nivou;
- Obezbijediti da školski nastavni planovi i programi, npr. u oblasti nastave istorije, budu sačinjeni na takav način da se na viši nivo podigne uvažavanje vrijednosti kulturne raznolikosti;
- Organizovati i poduprijeti kurseve za obuku kojima se unapređuje sluh za kulturne vrijednosti, svijest o postojanju predrasuda i znanje o pravnim aspektima diskriminacije, kod onih ljudi koji su odgovorni za zapošljavanje i unapređivanje kadrova, za one koji su u direktnom kontaktu sa javnošću, te za one koji su odgovorni da obezbijede da se osobe unutar date organizacije ponašaju u skladu sa standardima i politikama nediskriminacije i davanja jednakih šansi;
- Posebno obezbijediti da se takva obuka uvede i nastavlja održavati za policiju, osoblje institucija koje se bave krivičnim pravom, zatvorsko osoblje i osoblje koje se bavi osobama koje nemaju državljanstvo date zemlje, naročito izbjeglicama i azilantima;
- Stimulirati državne službenike da imaju na umu da je poželjno da promoviraju toleranciju u svojim javnim nastupima;

- Obezbijediti da policija pruža jednak tretman svakom građaninu i da se uzdrži od svakog rasističkog, ksenofobičnog, antisemitskog i netolerantnog djelovanja;
- Razvijati formalne i neformalne strukture dijaloga između policije i manjinskih zajednica i obezbijediti postojanje mehanizma nezavisne istrage pojedinih slučajeva i područja konflikta između policije i manjinskih grupa;
- Stimulirati zapošljavanje pripadnika manjinskih grupa u državnim službama na svim nivoima, a naročito u okviru policije i administrativnog osoblja;
- Obezbijediti da sve javne službe i službe javne prirode, kao što su zdravstvo, socijalne službe i obrazovanje budu dostupne bez diskriminacije svom građanstvu;
- Preduzeti specifične mjere, kao što je obezbjeđenje ciljanih informacija, kojima bi se osiguralo svim grupama koje imaju pravo na to da i de facto imaju obezbijeđen jednak pristupu ovim službama;
- Promovirati i proširivati istinsku jednakost mogućnosti, tako što će se obezbijediti posebna obuka kojom se omogućuje ljudima iz manjinskih grupa da pristupe tržištu radne snage;
- Poduzeti istraživanja o diskriminatornim navikama i barijerama, odnosno o mehanizmima diskriminatornog isključivanja osoba u privatnom i društvenom stambenom sektoru;
- Obezbijediti da se stanovi iz društvenog sektora dodjeljuju na osnovu javno objavljenih pravičnih kriterija, tj. koji osiguravaju jednak pristup svima koji imaju pravo, bez obzira na etničko porijeklo;
- Budući da je teško razvijati i efikasno implementirati politike u ovim oblastima bez dobrih podataka, prikupljati, u skladu sa evropskim zakonima, propisima i preporukama o zaštiti podataka i zaštiti privatnosti, tamo gdje je i kada je to potrebno, one podatke koji pomažu procjeni i evaluaciji situacije i iskustava grupa koje su naročito ugrožene rasizmom, ksenofobijom i antisemitizmom i netolerancijom.

DODATAK

Spisak relevantnih međunarodnih pravnih instrumenata

- Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Evropska konvencija o ljudskim pravima) (1950. g.) i njeni dodatni protokoli
- Konvencija Ujedinjenih nacija o statusu izbjeglica (1951. g.)
- Konvencija Međunarodne organizacije rada (ILO) o diskriminaciji u vezi zapošljavanja i radnih mjesta (1958. g.)
- Evropska društvena povelja (1961. g.) i njeni dodatni protokoli
- UNESCO-ova konvencija protiv diskriminacije u obrazovanju (1960. g.)
- Međunarodna konvencija o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije (1965. g.)
- Međunarodni pakt o ekonomskim, društvenim i kulturnim pravima (1966. g.)
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966. g.) i njegov prvi Dodatni protokol
- Evropska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima (1992. g.)
- Okvirna konvencija o zaštiti nacionalnih manjina (1995. g.)

